

Essy-li spěwał,
Pitnje dželał,
Strowja cze
Sswójbnny statoł,
A mój śwjatoł
Sradny je.

Sa staw spróznny
Napoj móznny
Lubosć ma;
Bóh pał śwěrnny
Pšches spał měrnny
Czerstwosć da.

Nječ ty spěwałš,
Sswěrnje dželaš
Wšćědne dnny;
Džen pał śwjaty,
Duschi daty,
Wotpoczn ty.

S njebež mana
Nječ czi kmana
Žiwosć je;
Žywa woda,
Kiz Bóh poda,
Wotšćew cze!

F.

Szerbiske njeđzelske łopjena.

Wudawa šo kóđu šobotu w Ssmolerjez knihičiziczerńi w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pšchedplatu 40 np. dostacž.

16. njeđzela po śwj. Trojizy.

Šap. št. 16, 22.—34.

Wobroczenje jastnika w Filippje nam tekst powjeda. Pawoł a Silas buschtaj do jastwa czišnjenaj, dokelž bėšchtaj wėšćezėrizy mobarali, dale wėšćezicž. Jastnik wsja jeju po dostatej pšchifasni a czišny jeju do najhlubšeho jastwa a samtny jeju. Šacžrunje bėšchtaj šwjasanaj, njesadmėlujetaj, a nam šo powjeda: wonaj šo k Bohu modleschtaj a khwaleschtaj Boha. Nječ bėšchtaj jataj, jeju wėra jeju šnutškwonje wuřwobodži, šo horje hladašchtaj k šwojemu Šbóžnikaj, kiž bėšće jeju šylnosć. Tón Anjes póbła pomoz. Wulke šemjerzenje šo šta. Na mėsće šo jastwome durje wotewrichu. Duž šo jastnik naštroža a chyzšće šo šam škónzowacž. Pawoł jemu mobaralše. Tak bu jastnik pšchemóženy a padže Pawołaj a Silasaj k nohomaj š tym praschenjom: „Ščto mam ja cžinicž, šo šbóžny budu?“ a dosta wotmolwjenje: „Wėč do Anjesa Jesom Šhryšta, dha budžesh ty a twój dom živy.“ Wonaj jemu pucž pokasujetaj k prawej šwobodnosćzi.

Wobroczenje jastnika w Filippje — šwėdczenje ša wuřwobodžazu móž ewangelija.

1. Šapostolaj štaj jataj — ale tola prawje šwobodnaj;
2. wuřwobodženaj šapostolaj dopomhataj jastnikaj k prawej šwobodnosćzi.

1. Šapostolaj buschtaj do jastwa czišnjenaj. Ša šwou lubosć dyrbitaj w jastwoje šedžecž. Nječny to pšchicžina była morkotacž? Ale wonaj nještaj šrudnaj, ale

jeju woblicžo je wješeke, ani šłowo morkotanja š jeju rta nješćhındže; ale: wokoło polnozy pał šo Pawoł a Silas k Bohu modleschtaj a khwaleschtaj Boha; a jeczi to šklyšchachu.“ Šak bėšće to móžno? Šwangelij bėšće móž wutrobny. Wonaj wėštaj, šo je tón luby Šbóžnik bliško. Š jeju wutrobny klineža jako hwėšda wyshe nozy šrudobny šłowa: „Šacž ja runje kłodžu w cžėmnygm dole, njeboju šo žaneho njesboža, pšćetož ty šny pichi mni, twój prut a kiz troschtujetaj mje.“ Wokoło polnozy, w jastwoje tale džiwna Boža šklužba. To naš dopomnja na tamne podšenište Bože šklužby w pohrebnisćezach w Romje, w tak mjenowaných katakombach, w kotrychž šo přeni kšćesćizienjo pichi rowach šemrjetnych šhromadžowachu a Boha khwalachu. Woni šu nam š pšchikladom, kiž my kšćizėj cžekamy. Šak dostanjemy tule móž, tež w kšćizju Boha khwalicž, nawuńnjemy tež w jastwoje w Filippje. Pšćetož:

2. šwobodnaj šapostolaj wjeđzetaj jastnika k prawej šwobodnosćzi. Šwonkwonje bėšće jastnik šwobodny muž, ale jaty bėšće w šwojej pohanskej pšćiwėrje. Šemjerzenje šo šta. Jastnik šo tak naštroža, šo chze šebi žiwjenje wsacž. Pawoł jemu wobara. Wón cžuje njemėr šwojeje wutrobny a štaji to wulke praschenje: „Ščto mam cžinicž, šo šbóžny budu?“ Derje temu, kotremuž je najwaznišće praschenje, kotrež štaji wyshe druhich praschenjom ša šwėtnym šbožom. Ale wsćak tež dyrbi šo prajicž: Škomuž tole hlowne praschenje wsćitko njeplaczi, temu nicžo njeplaczi. Tole praschenje wjeđže k prawej šwobodnosćzi, pšćetož wono wotwajša wot šachodnych kłbłow tuteho šwėta, wot šwėtneho wješela, wote wsćeje šamo-

prawdoscze. Pawol da wotmolwjenje: „Wěr do Anjesa Jesom Khrysta, dha budžesich ty a twój dom sbóžny!“ To je ewangelij, kiž nam pramu swobodnosć da, jastnikej a wschitkim, kiž wěrja. Jastnik da šo kšchczicz se swojim zplým domom. Schwatajmy k Jesušeji we wěrje kaž tón jastnik, sapschimíny jeho s ruku wěry, potom dawa nam móz, wschitke czežkoty pschewinnyč, potom naš wuřwobodzi wot najwjetšheje czežkoty, wot swjastkow hrěcha. Wusnajmy se rtom a žiwjenjom Pawolowe wusnacze:

„Ja šo njehańbujy ewangelija wot Khrysta; pschetož móz Boža je, sbóžnych cžinicž wschitkich, kiž na to wěrja.“ Hamjeń.

Wěry huadna usda.

(Sap. st. 16, 30—31.)

D trošcht! ja wěm, što cžinicž mam,
So duscha sbóžnosć směje:
Ja na Khrysta šo sałožam,
S tym moje sbože kčěje
Sa cžaknosć tu, ja wěcžnosć tam;
Wšchak s wěru Khrysta prawdoscž mam
A Boži měr we duschi.

Pucž druzi ničtó njepytaj
Pšchincž do Božeho raja;
Wšchu šamoprawdoscž na boł staj,
Sow skutki njepomhaja.
Slej, pomoz je we Khrystušu,
Pšches njeho dusche k njeju du,
Sduž w twjerdej wěrje steja.

Duž Khrysta jeno pytaježe,
Kiž chzeče sbóžnosć dostacž;
Wšchi nim, kiž duschow Sbožnik je,
Njech kóždy žada wostacž.
Wón je naš droho wufupil
A Boži raj nam wotewril,
Sso teho šraduj, duscha!

Sduž duschu křnja mrokoty,
Sso hrěchow dla mi styschčeže,
Dha šlónzo, balsam wutrobny
Mi šy, o Jesom Khrystschče!
Ty moje rany wobalesch,
Mje sa njebjekša lěkuješch,
Měj džak sa tajku hnadu.

D wostań pschi mni, Sbožniko,
Tež hduž mje kšchiz tu tšchi;
Mi šwěcž šo twoje woblicžo,
Njech duscha twój hlób šlyšchi.
Wjedž s horja mje tam k wješelu
A psches šmjercž junu k žiwjenju,
Sduž wěru křona debi!

K. A. Fiedler.

Bože wobarnowanje.

Khuda, ale pilna, pobožna žona běšche šobotu popořdnju pořlednje pařmo šwojeho thdženškeho džěla dopřhadla. „Se-li cži prawje,“ džěšche wona k šwojemu thoremu mužej, „donješu pschędženo hišchče do města, šo bych něšcto pjenjes ša pschichodny

thdžen dostala. Šutje dyrbjała kemsch škondžicz.“ — „Se hižom pořdže,“ mēnjesche muž, „a do města stej dwe dobrej hodžinje. Ty wjele wot dnja do njeho njepřchinjěšch, a wróczo pschindžesich w cžmowej nozy. Pucž psches lěš wjedže; to směju staroscž wo tebe, a džěczi mi tež wušchi polnej nastorža.“ — „Luby mužo,“ rjekny žona, „džěczi ja šobu wosmu, šo mēl tež njes tym dobrty pokoj. Šo mojim šdaczu mamy něšcto mēřacžka, a pucž ja špižy namakam. Budž bjes staroscze, my bórny šašo pschindžemny.“

Wona džěšche, pschędženo a šwoje najmlóbsche džěcžo w forbje na křibjecze, dweju cžileju hólzow psched šobu. „Njesaběžtaj šo, džěczi,“ rjekny wona, jako běšche šwoje pschedženo w mēšcze wotedala; „ja chzu jeno hišchče k rěšnikej po pol punta mjaša a k pjarkej po jenu žaktu škocžicz, šo mēl waju thory nan jutje dobru poliwfu. Šotom šhwatamy, šchtož móžemy, šašo domoj.“

Sšlónzo běšche hižom šakhadžalo, a cžorne mēřezele šo wot deleka na njebo posbēhomachu. Macž mēnjesche, šo s napinazym šhwatkom šo bližazemu njewjedru hišchče wuńdže; tola wētr, kotryž šo šbēže, špěšchnišcho džěšche dužli wona. Wón nadpadže jich w lěšu se šatraschnej nawalnosćzu. Wē to šchumjenje a howrjenje! Šědle ropotaju; šwottorhane halošy wokolo lětaju. Wlyst ša blyškom! Šrimot ša hrimotom! Móz je džěń póžrjela. Šeno hduž blyst njebo rostorhuje, cži wbošy widža, šo žaneho pucža wjazny nimaju; a cžěmnota je cžim cžornišcha, cžim šwětlišchi běšche blyst. Džěcžo w forbje wola žalobnje. Taj hólzaj wšaschtaj na maczerinej šufni a daschtaj šo šobu dale wlez. Bojoscž a mucžnota běšchtej jimaj móz a rěcž wšalej. Wona dozpije šlónčnje wyschinu a šo njemóžna k šemi šwjese. „Dale njemóžu — modl- teč šo, džěczi,“ wona šdychowasche, „modlčej šo, šo naš Bóh wumóže! Ach, mój muž, moje džěczi! — Šchto šym šawinowala, šo dyrbju takle kónž wšacz?“ — To bēchu myšle, kotrež šo pod hrimotom njebjek psches jejnu špróžnu wutrobu drějachu. Šol- morwey džěczi klecžeschtej a šwojej woblicži w křinje maczerje ššhowaschtej.

Slej, našdala šo njebo cžěrwjenjesche! „Džěczi, Bóh pomha; tamle mēřacžk ššhadža!“ Tola cžěrwjenoscž bu pschezo žehliwišcha. Wohenjowe plomjenja šo posbēhujy, hašheju, šašo horje šapaju. Šwony pschewiwaju! „Anježe Jesu! Bóh budž nam huadny! Našcha wješ šo pali! Ach, mój thory muž! Mój domik!“ Šišchče njebē žana kapka deschča padnyla. Mētko cžehnje šo njewjedro nad dołom dale, a deschčž šo s cžurami s njebjy dele lijesche. Plomjenja šo lehnychu. Š boka šo hřima. Njebo šo jašni, a mēřacžk s někotrymi pschecželnymy hwěšdami hižom pucž roššwětla.

Sduž šo wot nētajkežtuli tšchnojče wasche mozy nalemjene byčž šdadža, dha dajče jeno hišchče wjetšhej štyknojčzi na waš pschincž, a ta wubudži tak-rjez se wschēch hlubofich kucžitow cžěla a dusche nowe mozy, abo wona wam šmjercž pschinjěše. — Na šemju šwjesena žona šo šhraba. Bojoscž, šo je šo wotpalila, ju špěšchnišcho cžěrjesche, hačž přjedy wichor. Wona se šwojimi džěcžimi domoj dóndže, a — tu stej jejnny mały domik kaž psche- lutowana šwjatniža. Wšchē ščžěny běšche wohen polišal. Šhēže k prawizy a k lěwizy w popjele ležachu. Nawalny šliwš bē jejnny dom psched wohnjom wobarnowal.

Duž ju wyšoke šahorjenje šapschija. Wona rěcžesche kaž profecžina: „Slejče, džěczi, to běšche Anjesowy jandžel, kotryž s wótrym blyšchčžazym njecžom nad nami cžehnjěšche! Psched nim šurowy wichor, šo šo šchtomny lěša pod nim šhibowachu; ša nim cžěžke šrašy hřimanja, šo šemja jeho blisťoscž šaczuwasche. My małowěrnny myšlachmy, šo je to šmjercž. Wē to wumóže! Wón nam do přědka šhwatasche; džeržesche polne promjenja njebjek, a pschewinty žadlawža, kotryž chžyšche našch dom póžrjecz.

Šańče na kolena a džakujče šo temu Anjelej!

F.

Marscha, pschirodna macz.

(Wjefna stawisna.)

(Potraczowanie.)

Haj, tón Anjes bė jich wuŝtyŝchal; jeho Duch puŝchczi ƚo dele na tón czihi dom. — Zobrka w pódlanŝim twarjeńczi ƚe-
dźeŝchtaj Handrij a Marscha pschi Berczinyim łožu, na jejne czihe
ŝymnizowe ŝpanje ƚedźbowajo. W jentym rózku ŝtwy ŝtejesche ko-
lebka, w ƚotrejź Leńżyna poldra-lėtna dźowczićka w ƚłódkim ŝpanju
wotpoczowasche. Na Berczine a wowżyne žadanje da Leńka temu
dźeŝczi jow bydlicz; mono bėŝche ƚo jara bórŝy wobėmaj lube a
drohe ŝczinilo, a bė woŝebje we wutrobje lubeje wowki žórlo jaŝo-
luboŝcze ŝbudźilo, ƚotraź tej hacź dotal luboŝcze-próŝdnej, twjerdej
wutrobje nėtk jara derje czinjesche. Tu wozuczi Berta je ƚwojeho
lohkeho drėmanja. „Wój ŝtaj pschezo hiŝcze jow?“ praŝchjesche
ƚo i luboŝczi; dha dźitaj wŝchal teź t mėru!“ Handrij ŝdych-
wasche. „Ach, ja tola ŝpacź njemóžu! praji wón; „ja dženka czežu
na ƚwojej wutrobje cziuju, ƚotraź mi wotpoczowacz njeda. Marscha
mjelczesche, ale jejna czeža njebė drje niczo łoźjcha. „Berta“, po-
traczesche Handrij, naŝche njeŝbože je wulke, ale my ƚmy jo ŝaŝlu-
žili, — haj mój wobaj, Marscha a ja. Mój njeŝmėdźichmoj
woboheho Wiŝlawŝcha i domu a i dwora wuhnacź.“ „D to je
moja najwjetscha wina“, pschetorhny jeho Berta, „ja ƚym jeho ŝa-
hnała, teho dla trjechi mje nėtk Bože poklecze. Ale to wŝchal
ƚamo njeje, o moje žyle žiwjenje bėŝche hrėŝchne. Wot mlodoŝcze
ƚem myŝlach, jo ƚym wjazy hacź druŝy ludźo, ja bėch horda a ƚym
huŝto doŝcź na ƚhudnych ludźi ŝapomujala, i czeledžu ƚym njeluboŝnje
wobkhadźala, pschezo jeno na ƚwoju draŝtu, na jėdź a picze myŝlila
a teho Anjesa pódla ŝabyła, haj ƚym drje teź drubich pobóžnych
ludźi wuŝmėŝchala a hanila. A teho dla dyrbiu tať czerpicź a tajke
ŝrudnje žiwjenje wjescź.“ „Ale Berta!“ ŝawoła Marscha žalooŝcziwoje,
tola dale niczo prajicź njemóžesche. Njebė dha to wona, kiź bė
ƚwojeje dźowżyne hubjenŝtmo ŝawinowala? Njebė wona jej wot
mlodoŝcze ƚem kaŝala, tať czinicź? haj njebė wona jej bjeŝbóžny,
hrėŝchny pschiklad dawala? Nė, Berta bė njewinowata, a njewino-
wacze dyrbjesche ju tať czeźte njeŝbožo potrjehicź! To móžesche
jejna maczeńna wutroba lėdy ŝnjescź. Kať cziwilowachu ju Berczine
ƚamowobŝkorzowanja! Ale jejnej twjerdej wutrobje njebė móžno,
ƚwojeje ƚamŝneje winy ƚo wuŝnacź. Berta cziŝasche ƚóždu myŝl
w maczeńnej wutrobje. Wona poŝticzi jej ruku a rjekny troŝchtujo:
„Macze, my wŝchitzy ƚmy winowaczi. Dopomnjecze na naŝche
pominjene žiwjenje naŝ jara cziŝchczi, haj dopomnjecze na naŝchich
hrėchow winu, a my ƚmy wŝchitzy połni njemėra, a njewėmy, hđze
ƚo ŝchowacz. Njeje wėrno?“ rjekny wona, t wuŝnaczu nucziży,
a hladaŝche praŝchjejo na nana a maczeń. „Haj, haj!“ rjekny Handrij.
Marscha ŝdychny, a wuŝnacze bė jej we woczomaj cziŝtacź. „Nėtk
pomylłtaj raŝ“, potraczesche Berta, „my wŝchitzy tŝjo ƚmy tať
wobezezeni a roŝbiczi, a móžemy tu czežu, ƚotraź naŝ cziŝchczi, lėdy
psches žiwjenje njescź. Tola tu muž pscheczelnje t nam ŝtupi
a nam rjeknje: Dajcze mi jeno to brėmjo, ja chzu ŝa waŝ njescź,
wy dyrbicze bycź ƚwobodni, a pucź waŝcheho žiwjenja dyrbi bycź
lohki a ƚłódko. — Ale my wŝchal cze njewajemy, Anjeze! rjeknjemy
my naŝtróženi, my czi ženje niczo dobre wopokaŝali njeŝmy, ženje
cze naŝyczi, napowili abo woblekli, njeŝmy teź twojim pscheczelam
ženje žaneje luboŝcze wopokaŝali a ty chzył tať luboŝcziwoy a ƚmilny
pschecziwo nam bycź? — A my ƚo njeważimy, to i jeho rufi
wŝacz, cziujemy ƚo teho njedostojni a njewėmy, kať mogli jemu to
jaŝo ŝarunacz. Ale tón Anjes t nam pschezo pscheczelniŝcho rėczi,
a luboŝcziwoje nam hiŝcze bližo ŝtupa, jaŝne ƚwėtko jeho luboŝcze“
połneho wóczka pada nam tať cziople do wutrobny. Ženo lubowacz
mje dyrbicze, praji wón luboŝcziwoje. — Niczo dale, hacź cze lubowacz?
o ŝchto nochzył tebe lubowacz! My padnjemy t jeho nohomaj,
wupŝchestrjemy ƚwojej ruzy: Anjeze, Anjeze, tu ƚmy, o ty luby

miłooŝcziwoy Anjeze, tu maŝch naŝchu wutrobu! Twoja luboŝcź chze
naŝche hubjenŝtmo wot naŝ wŝacz, twoja luboŝcź chze nam žiwjenje,
to njeŝboža-połne žiwjenje ƚłódko ŝczinicź. Tu ƚmy twoji do
wŝcheje wėcznoŝcze! — D luby nano,“ wobroczi ƚo wona t Handrijej,
„tón ŝbnytny pucź naŝcheho žiwjenja budze wėcze hiŝcze prawje
wjeŝelny po tať wjele ŝrudnoŝczi.“ Mjes tym jo Berta taťle
rėczesche, hladaŝche Handrij ŝtyŝnje na nju a ƚimny cziho i hłowu.
Marscha pať zyle ŝprostnjena a mjelczo jej po bofu ƚedzesche.
„Macze, njechajŝ dha Ty i namaj hić?“ wopraŝcha ƚo Berta
zunje. Marscha ƚo njechibny. „D macze, Ty njekmjelch ƚama
dale tón pucź hić, hđny ja tam t ƚwėtkym njebjeŝam du. D macze,
Tebe na wėcznje wjazy njewohladać: nė, nė, to njeŝnjeŝu;
pomylł tola: na wėcznje wjazy ƚo njewidžecź! Ty tola ƚwoje
jenicze dźeczo wot ƚo ŝtorczić njemóžesch? Nė, macze, bjes Tebe
wŝchal ja teź ŝbóžna bycź njemóžu.“ Marscha bu ŝaŝchajena. ŝako
miła roŝa padachu tele luboŝcziwoe ƚłowa do jeje palazeje wutrobny.
Wona klaŝny ƚo psched Berczine łožo. „Hđny bych jeno mohła,
ja drje rada chzyła,“ ŝdychny wona. „D hđny jeno chzesch, dha
je wŝchal ƚo hižom ŝtalo,“ wołaŝche Berta i wjeŝelom ƚakajo
a wa je ŝbóžnej radoŝczi maczeńnu a potom teź nanowu ruku,
a jej t njebju wupŝchestrjemŝchi praŝesche wutrobnje: „Tu, luby
ŝbóžniko, tu ƚmy wŝchitzy tŝjo. Nėtk dźerź naŝ truce, my wŝchal
ƚmy ƚłabi a woprawdze njewėmy, kať mogli bjes Tebe dale
pschicź. D ŝpoźcź nam móz, naŝchej woczki ja Tobu hladataj.
Prjecź ƚwėt, pjenjesy, kubło a ŝemŝte ŝbožo, wono je ƚo nam ach
tať hórke ŝczinilo; nėtk ƚy Ty naŝch troŝcht a naŝcha pomoz,
a Twoje njebjeŝa ƚu naŝcha jenicze nadźija; Ty naŝ horje woŝmjelch,
pschi Tebi wŝchitku ŝrudobu ŝabudžemy a budžemy ŝbóžni. Haj,
Anjeze, my pschidžemy, — a ja bórŝy pschidnu!“ pschitaji wona
nėtk i czihim, ale ŝbóžnym hłóžom. „Berta, Ty njekmjelch
wumrjecź!“ ƚakajoŝ Marscha horzo. „Wumrjecź? ŝchto je
wumrjecź?“ ŝnapŝchecziwi Berta; pomylł tola, my mamy tu jeno
wobezezne puczowanie w hromadze t tej domiŝnje, hđzež we wėcznej
ŝbóžnoŝczi w hromadze žimi budžemy. Waju pucź teź jara dolhi
wjazy njebudze, a pschidnu ja nėtk nėŝchto prjedy tam, a budu
wŝcheje ŝtarooŝcze a prózy pscheshėnjena, dha móžetaj to mi rad
popŝchecź. „Haj, haj, ja czi to wŝchal popŝcheczi,“ rjekny Marscha,
pschezo hiŝcze ƚakajo; „ale ja bjes Tebe tón prawy pucź namacz
njemóžu!“ „ŝa ŝze njepuŝchczi, hđny teź czełnje wjazy pola Tebe,
njeŝmy,“ rjekny Berta troŝchtujo; „moja duŝcha je pschi Tebi
a hđny ƚłudziŝch a prawy pucź njewėch, tehdny chzu ŝzi ŝwacz
a wupŝchestrjemacz ƚwojej ruzy napschecziwo: „Macze, luba macze,
pój ke mni! tať chzu Tebi pschiwolacz, a chzyle pokladny žyleho
ƚwėta ŝze ŝawjescź, Ty tola ŝa mojim hłóžom pódžesch, Ty, luba
macze, pschidžesch t ƚwojemu dźeŝczi.“ „ŝa pschidnu, ja pschidnu,“
Marscha cziŝche rjekny. ŝaŝna, cziopla pruha padny nėtk do jejneje
duŝche, haj wona ŝacz, ŝo mohła žyly ƚwėt ŝazpicź a luboŝcziwemu
wołanju ƚwojeho dźeŝcza wŝchitto woprowocz. Tole ŝazucze poda
jejnej roŝlamanej wutrobje móz, wona ƚo prėni trócź ŝwaži, ƚwojej
woczki njebjeŝam pschiwobroczić. „Ale Ty tať bórŝy wumrjecź
njeŝmjelch.“ — potraczesche wona: „ŝa dyrbiu ŝze hladać, ŝo jaŝo
wotkhorisch; ja dyrbiu jaŝo ŝarunacz, ŝchtož ƚym na Twojim ŝbožu
ŝawinowala. Hđny by Ty wjazy na ƚwėcze njebyła, njemėla ja
niczo wjazy czinicź.“ „Ty dyrbiŝch nėŝchto lėpsche czinicź, hacź
tajku ŝwiadnjenu ƚwėtku wotkłodowacz, na ƚotrejź niczo wjazy
dobycź njeje,“ poŝmėtkowasche ƚo Berta. „Hładaj tam!“ — wona
pokafa na drėmaze dźeczo w kolebzy — „hlej, tam tu mału ŝanku,
tule ƚwėtku dyrbiŝch hladać, dyrbiŝch ju ŝa njebjeŝke krałeŝtmo
woczahnyć a temu Anjeŝej pschiwjescź; Ty dyrbiŝch jej ƚwoje
ŝhonjenja prajicź, kať hórki a njemėrny tón ƚwėt a kať pscheczelny
a miły tón Anjes je a kať móže jeniczy wón nam mėr a wjeŝele
w prózach tuteho žiwjenja a ƚwėtko w naŝchej czełnoŝczi dacź.“

Berta wołabjena na wołomik posasta. „Nětk njech wotpoczujemy,“ rjekny czicho, „ale njesapomítaj řo modlicz, modlicz řo wjeczor, rano, a modlicz řo pschi wřhem, řchtoř czinimy, řo řmy řtajnje pschi tym řnjesu a wón pschi nař.“ Ğandrij a Ğarscha řo lehnyřchtaj. (Řchichodnje řkónczenje.)

Někotre podawki se řiwjenja Napoleona I.

Wulki řhězor Napoleon I. njeje řo Ğakle w tych dnjach, Ğdžeř wón na puřtej kupje Ğelenje pschewywasche, na Ğoha dopomniř; ale Ğiřo tehdy, jako jeho Ğiřchće njenjařytneho pschesczěharja zyljeje Ğuropty mjenowachu, je wón druřdy do nabořnyř myřlow řo ponurjal.

Ğa czař, w kotrymž Napoleon I. na najwřřchřim wjerřřku řwojeje mořy a řwojeho řbořa řtejesche, bu wón junu (tař powjedasche general Drouet řam arřybiskopej Donnetej ř Bordeaux-a) wobdaty wot řwojich najwobebniřchich generalow a najřwěrnijřchich wojowarjow, ř kotrychž někoti najřpodřiwniřche dny řwojeho řiwjenja w rořmořnje wopominachu.

Řhězor někotre wołomiki pschipořluchasche. Ğ dobom pschewwata jich ř tym praschenjom: „Wěřće wy, moji řnjeřa! kotry je najrjeřřchi a najřbořowniřchi džeř mojego řiwjenja?“

Wřchitzu wołoko řtejazy mjenowachu pař tón pař tamny džeř, na kotrymž bě wón řwoje najwjerřřche wójniřke wumjelřtwo wopofasař a najřlawniřche dobycřa wudobyl. Někoti Ğudachu na bitwy Ğarenga, pola pyramidow, pola Ğusterliř a Ğagrama, druřy pař na džeř jeho řkónowanja.

„Wy jo njeřřće řhudali, moji řnjeřa! To běřche džeř mojego přerņeho woprawjenja!“

Wřchitzu řo pořmėřkowachu dla tajkeho wojewjenja, ř wuwřacřom jenicřkeho generala, řiř běřche řhězorowym řłowam ř powařnosczu a Ğnutosczu pschipořluchař.

Napoleon poklepny jemu na ramjo a prajesche: „Bravo Droueto, bravo! řa řym řbořowny, řo řy ty mi řrořemil!“

* * *

Psched něřdže 80 lėtami pschewywasche biskop ř. řtrowjenja dla na řawoyřkej kupje Ğix-u, Ğdžeř řo wulkeje dowėry mješ ludřimi řwjeřelesche. řunu pořlachu ř njemu, řo řy ř mreřazej řhorej pschichol, kotrař běřche řawostajena dřowka jeneho generala ř Napoleonoweho wójřka. Ğdyž ju biskop ř řmjerczi pschihotowasche a na Ğořu miłoscz a lėpřchu wěcznoscz řpominasche, řpójna ř řwojej wjeřelosczi, řo je wona we bójřich wėřnosczach derje řnata. Ğluboko Ğnuty woprascha řo, řchtoř je ju takle rořwucřil. „Řnjeře, wotmolwi wona, řa Ğohom mam řo je wřchitkeho, řchtoř wo řhryřtuřowej wucřbje wėř, řhězorej Ğapoleonej dřatowacz. řa pschewwach se řwojimaj řarřchimaj na St. Ğelenje, Ğdžeř jeho czařto widřach. Ğdyž běch něřdže džeřacz lėř, prajesche mi njebohij řhězor: „„řuba Ğolecřka! ty řy řjana a budžeř řa někotre lėta Ğiřchće rjeřřcha; ale pschi tajteje rjanoscz czařa wjele řpyřowanjow na tebe. Wėřřch řebi řim napřchecřiwu Ğicř a je pschewinycz, Ğdyž njeřřy wopasřana ř bronju řchesczřjanřtwa? Ğ řchtoř mořl na tutej wopuřczenej kupje tebe rořwucřecř? řwój nan niř, a twoja macř Ğiřchće mjenje! řa cřzu jeju winowatoscz na řo wřacz; pschihadřuj ře mni!“ Ğasajřra džeř ř njemu a wot teho czařa kóřdy řdžeř wjazyřrócř ř katechřřmom. Wón mi wřchitke wėřnoscz po rjedže a po móřnoscz řořkladže, tař řo řo mi řdasche, jako řy mój-rořom na řpodřiwne wajchnje ř cžėřneho řpanja wozuczal. řo řřoch lėtach rjekny řhězor ře mni: „„řube džeřczo! něřko řo mi dospolnje rořwucřene řdasch a mařch řo ř přerņej řpowjedři a ř Ğořemu blidu podacz. ř temu dam duchowneho ř řranzowřteje pschicřcz, řo řy tebe ř řwjatym řakramentam, mje pař ř řmjerczi pschihotowal.“ Ğař běřche prajene, tař řo řta.

Duchowny pschicřcz a dořonja, řchtoř bě řhězor řapoczal. Ğřym-li derje rořwucřena, dha je Ğořa Ğnada na mni řkufowala.“ řař powjedasche tuta řnjeni wo wulkim řhězoru wėřy, kotreř něřotremuřřkuli dotal řnate njebėchu.

* * *

Na kupje St. Ğelena, na kotruř bu Ğapoleon I. w lėcže 1815 řapofasany, wón bórřy řhoricř pocřinasche a Ğinjesche pomalu řwojej řmjerczi napřchecřiwu; tola jeho řrute cžėlo Ğiřchće 6 lėř dořho wudžerřa. Wobebje w pořlednim lėcže řwojeho řiwjenja wón jara czerřjesche a Ğuřto řkoržeřche: „řadny řrėřř tu njeje, řiř řy tón wohėř wuhasřnycz mořl, řiř mje řkónuje!“

řrėřnje lėta běřche řwoje wójny wopřřal; ale to njeje niřdže řpomniř, Ğacz je řo w pořlednim czařu Ğiřchće ř Ğohu wobrocřil abo niř. — řola mamy se rta tych, řiř bėchu tam wołoko njeho, dřiwne řwėdczenje wo nim. řrabja Ğontholon a general Bert- rand bėřchtaj jemu řwėřnaj Ğacz do řmjercze a wot njeju řmy řhonili, řchtoř tudy řdžėluju. řas řo woni wo řchesczřjanřtwe rořrėczowacz pocřachu a Ğapoleon džeřche: „Alexander, Ğasar, řkarl a ja řmy wulke řraleřtwa řalořili, ale ř cřim? ř mjecřom! — řesuř řam je řwoje řraleřtwo na lubořcz řalořil, a Ğiřchće dženřa bęchu millijony řa njeho do řmjercze řchli. řu njeje ani džeř ani bitwa, řiř je řchesczřanřtwo řapoczala, to je řraleřtwo, kotreř je řo ř řesuřom řapoczalo a psches řapochtolow rořřlo a řiř Ğiřchće rořcže a budže rořcz! — ře to bėdzenje, w kotrymž na jenej řtronje řteja řralojo a wulřy na řemi, na druřej pař njewidřu řaneho wójřka, ale potajnu móř, kotrař je po wřchėř řwėczje rořřchėřjena a řo na řwjaty řchicř řepjera. — řa wumru a moje cžėlo budže Ğniccz: to je řkónz wulkeho Ğapoleona! — řařři rořdžėl mješ mořim Ğubjenřtwom a wėcznym řraleřtwom řesuřa řhryřtuřa, řiř je lubowany, kotreřoř přerđuja a řo ř njemu modla! řěřa to wumřjecř?“ — řako niřřto njewotmolwi, pschistaji Ğapoleon: „Bertrando, njeje-li řhryřtuř řoh, dha řym njeprawje cřinil, řo řym Wap řa generala pořtajil!“

řakle dhyřjesche řo móřny Ğapoleon Ğiřchće psched řmjerczu pokorjecř psched tym, řa kotrymž řo njebėřche řenje praschal! — řacz pař je řo ř zylej wutrobu ř njemu wobrocřil, to njewėř a nochřu teř to rořřbudřicř.

Wřchelake ř bliska a ř daloka.

Ğ Drařdřan. řjedřela 20. řeptembra je nam Ğserbam w Drařdřanach a wołnořczi řerbřke řemřche w lubej řchicřnej řyřřwi wobradřala. řoh bě najrjeřřche wjedro ř temu dal. řo- polđnja 1/2 12 řapoczachu řo nasche řemřche w lubowanej macřerņej rėczř. řnjes řarař Wjazka ř řornjeho řwjesda přerđowasche nam, Ğdyž bě přerđy ř. řarař řakub ř řjeřřwaczřidla řpowjednu wucřbu wotmėř. řicřba řemřcheryow bě wulka, ř řořemu wołtarřej řtupi 158 řpowjednyř, 57 muřow a 101 řónřřich. řjes pořlednimi bě teř mloda řelnjołuřicřanka w rjanej narodnej drařcže. řoh budř a wořtař se řwojej řnadu dale pola nař!

— řaneřy řu ř řkónzej a wojazy, kotřř řu řwoje lėta wu- řluřili, řu řo domoj wrócřili. řórřy pschicřcz czař, řo řařo řyřnojo ř doma du a do wojakow řastupja. řyřřwina wřřchnoscz je ř dřřwanjom na jich duchownu potřebnoscz pořtajila, řo řo woni njedřelu do řwojeho wotřhada do řyřřwineje modlitwy wob- řamřnu. ř temu cřyřli řo řarřchi pořlednjy njedřelu se řwojimi řyřnami wołoko řořeho blida řhromadřicř a budže řo teř w řpo- wjednej wucřbje napominanje tym mlodym pschiwolacz, řo bęchu teř w zušbje řwėřu řo džeřřeli ř zyřřwi a ř řořemu řłowu. ř řarřřim njech je na wutrobu połožene, řo řim teř modleřřke řniři řobu na puřcz dadřa, řo njebęchu řo řobu torřnycz dali wot řołmow řwėřa.